

4 női sors

Multimédiás oktatási anyag

Részletes óravázlat

Előzetes feladat			
Idő	Tevékenység	Módszerek	Eszközök
	<p>Adjuk ki a diákoknak a 2. sz. mellékletet (Rendeletek), amelyet otthoni kutatómunkában dolgoznak fel, majd az alábbi kérdésekre keresnek választ (a kérdések a mellékletben is megtalálhatók):</p> <ol style="list-style-type: none"> Mit mond ki pontosan a Numerus Clausus törvény? Mi lehetett a célja? Nevezhető-e 0. zsidótörvénynek? Milyen hatása lehetett a zsidók életére, kilátásaira? Milyen hatása lehetett a magyar kulturális, tudományos és gazdasági életre? Összegezd, milyen területeken érte korlátozás a zsidóságot! Milyen következményekkel járhattak a rendelkezések a zsidó családok életére nézve? Mi minden lehetett a célja ezeknek a rendeleteknek? Hogyan határozza meg a zsidóság fogalmát az első, illetve második zsidótörvény? 	Önálló otthoni kutatómunka	2.sz. melléklet_Rendeletek
1. óra			
I.rész - Antiszemitizmus, diszkrimináció			
Idő	Tevékenység	Módszerek	Eszközök
10p	<p>Bevezetés - Ki vagyok én? - Identitások</p> <p>A diákok a kérdésre válaszolva gondolják végig önállóan, hogy milyen identitás-elemekkel rendelkeznek, mik a legfontosabbak számukra a saját identitásaikból. A mellékletben található ötszirmú virág szirmaiba írják be az egyes identitás-elemeiket. (Segítségül adhatunk példákat: fiú/lány, sportoló, zenész, stb.)</p> <p>Alakítsunk 4 fős csoportokat!</p> <p>A csoporton belül beszéljék meg választásaikat (ha valaki nem akarja megosztani a többiekkel, az</p>	<p>Egyéni munka</p> <p>Csoportmunka</p>	1.feladatlap (Identitásvirág)

4 női sors

Multimédiás oktatási anyag

	<p>rendben van), majd beszéljék meg a következő kérdéseket:</p> <p>Mi mindentől függ az egyén identitása? Magunk választjuk az identitásunkat? Van-e joga másnak meghatározni a mi identitásunkat?</p> <p>Tanári vezetéssel beszéljünk meg néhány megállapítást a válaszaik közül.</p>	Frontális megbeszélés	
8 p	<p>Mondjuk el a diákoknak, hogy a modul során 4 történettel - 4 holokauszt-túlélő személyes visszaemlékezéseivel: videóinterjú-részletekkel és szöveges memoárok részleteivel - fogunk foglalkozni.</p> <p>Röviden mutassuk be a 4 túlélőt (vagy adjuk ki a rövid életrajzokat tartalmazó mellékletet - 1. sz. melléklet - Rövid életrajzok) és mondjuk el, hogy történeteik a holokauszt idején egy-egy ponton érintik, keresztezik egymást, néhol párhuzamosan futnak. Magyarázzuk el, hogy a foglalkozás egyes részeiben a 4 hölgy életének egyes részleteivel dolgoznak majd.</p> <p>Az első videóklip - Mike Terézia videóinterjójának 1. részlete (<i>1.klip_Mike_Terézia_antiszemitizmus</i>) - megtekintésére és feldolgozására kerül sor.</p> <p>A feldolgozáshoz a 2. feladatlapot használják.</p> <p>Kérjük meg a diákokat, hogy jegyezzék fel, ha valamit nem értenek a klipben.</p> <p>Tanári magyarázatra szorulhat: <i>zöld ing, kosztos diák</i></p> <p>A korábbi négyes csoportokban hasonlítsák össze a válaszokat.</p> <p>Tanári vezetéssel beszéljünk meg a diákok reflexióit, felmerült kérdéseit.</p>	<p>Önálló munka</p> <p>Csoportmunka</p> <p>Frontális megbeszélés</p>	<p>1.sz.melléklet (Rövid életrajzok)</p> <p><i>1. klip Mike Terézia_antisemitizmus</i></p>
+5p	Opcionális feladatok:		

4 női sors

Multimédiás oktatási anyag

+6p	<p>Két emléket mesél el Mike Terézia a klipben (Kerka patak és szentgotthárdi kert). Dolgozzatok párban, egyikőtök az egyik, másikótok a másik eseményt dolgozza fel, a 2. feladatlapon található szempontok alapján.</p> <p>Párban hasonlítsák össze válaszaikat!</p> <p>Az utolsó kérdést beszéljük meg együtt.</p> <p>Emeljük ki a klipből ezt a mondatrészt megvitatásra: "... a falumban ért engem"</p> <p>Tanári kérdések:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Miért emeltük ki ezt a részt? Mi lehet a jelentősége? 2. Milyen tényezők változtathatták meg az addig jónak mondott viszonyokat a faluban? 3. Mike Terézia és a családja hogyan határozta meg magát, az identitását? 4. Minek a hatására kezdett el fontos lenni az identitásuk? 5. Hogyan látjátok most az önmeghatározás, identitás kérdését? 	Frontális megbeszélés	2.feladatlap (Klip-értelmezés)
10p	<p>Kutatófeladat - Törvények, rendeletek és megjelenésük a mindennapokban</p> <p>Az 2. sz. melléklet_Rendeletek segítségével (ezt a diákok már ismerik az előzetes feladatból) és az interjúrészletek (2. klip_ Mike T_Lukács K_ rendeletek) megtekintése után a diákok párokban gyűjtsék össze a 3.feladatlapon (T-diagram a Rendeletekhez), hogy milyen rendeleteket említenek az interjúalanyok.</p> <p>Az említett tények mellett jegyezzék fel azt is, hogy vélemény/reflexió szerepel-e.</p> <p>Figyeljenek arra is, és jegyezzék le, hogy milyen szavakat és kifejezéseket használnak a rendeletek és milyeneket a túlélők.</p>	Pármunka	<p>2. klip Mike T_Lukács K_ rendeletek</p> <p>2.sz. melléklet_Rendeletek</p> <p>3.feladatlap (T-diagram a Rendeletekhez)</p>

4 női sors

Multimédiás oktatási anyag

	<p>Tanári magyarázatra szorulhat: <i>kidobolták</i></p> <p>A rendeletek a gettósítással folytatódtak.</p> <p>A következő klipsorozatot (3. <i>klip_Mike T_Klutsik O_Lukács K_gettó</i>) megtekintve a diákok minden túlélőtől emeljenek ki egy-egy gondolatot, esetleg kifejezést, amely segít megérteni, hogyan élték meg, mit jelentett számukra a gettósítás. Milyenek találják az egyes visszaemlékezések hangulatát? Jegyezzék le a füzetükbe.</p> <p><i>Mike Terázia:</i> <i>Klutsik Olga:</i> <i>Lukács Klára:</i></p> <p>A klipben megjelenő további tényekkel és reflexiókkal a diákok a korábban használt T-diagramot is kiegészíthetik.</p> <p><i>Kontextus tanároknak: Klutsik Olga április közepi dátumot említ, míg Mike Terézia és Lukács Klára április végét (24-e és 28-a). Olgát Beregszászból deportálták, a gettósítás és a deportálás ezen a vidéken kezdődtek, míg a Nagykanizsa és környéke területéről április végén hurcolták el a zsidó lakosságot.</i></p> <p>Tanári kérdés: Milyen egyéb szereplők, részletek jelennek meg az emlékekben? Mike Terézia - más falubeli csendőrök Klutsik Olga - Szabó László (a család nem zsidó barátja, Csudáky László földrajztanár Lukács Klára - bűnjelként lefoglalt sakkon nyert serleg; karikagyűrű</p>	<p>Önálló munka</p> <p>Frontális megbeszélés</p>	<p>3. <i>klip Mike T Klutsik O_Lukács K_gettó</i> füzet</p> <p>3.feladatlap (T-diagram a Rendeletekhez)</p>
10p	<p>Zárófeladat (Szimpla órás feldolgozás esetén otthoni munkának is kiadható) Pauk Anna memoárjának részlete a gettósításról (<i>1.szöveg_Pauk A_Gettó_Deportálás</i>)</p>		<p><i>1.szöveg_Pauk</i></p>

4 női sors

Multimédiás oktatási anyag

	<p>A diákok olvassák el a szöveget és jelölik meg az érzelmeket kifejező részleteket. Mindenki emeljen ki egy elemet a szövegből, ami leginkább elgondolkodtatta/megérintette.</p> <p>Párokban hasonlítsák össze és beszéljék meg választásaikat</p>	<p>Önálló munka (vagy Otthoni munka)</p> <p>Pármunka</p>	<p><i>A_Gettó_Deportálás</i></p>
<p>2. óra</p> <p>II/a - Deportálás</p>			
5 p	<p>Röviden visszatérünk az előző órai munkára: Beszéljük meg, hogy az előző órán feldolgozottakból:</p> <ul style="list-style-type: none"> • milyen új információt kaptak? • mi tette rájuk a legnagyobb benyomást? 	<p>Frontális megbeszélés</p>	
10p	<p>Pauk Anna visszaemlékezésében az Auschwitzba való érkezésről ír (<i>2.szöveg_Pauk A_Érkezés Auschwitzba</i>). Beszéljük meg a diákokkal, hogy a memoár részben 1945-ben, a háború vége előtt, részben az utána következő időszakban született.</p> <p>A diákok önállóan, majd párokban dolgozzanak a szöveggel, egyikük az első, másikuk a második szövegrészt olvassa el. A szövegben jelöléssel különítsék el az akkori benyomásokat a későbbi reflexióktól.</p> <p>Ha elkészültek, beszéljék meg egymással tapasztalataikat.</p> <p>A szövegben megjelölt kifejezések magyarázata a 4. sz. mellékletben_Glosszáriumban található.</p>	<p>Önálló munka</p> <p>Pármunka</p>	<p><i>2.szöveg Pauk A Érkezés Auschwitzba</i></p> <p>4.sz. melléklet_Glosszárium</p>
15p	<p>Mielőtt a következő videóklipet és szöveget feldolgozzuk, térjünk vissza röviden az 1. sz. mellékletre_Rövid életrajzok és beszéljük meg a diákokkal, hogy hogyan alakult a túlélők további sorsa Auschwitz-Birkenau után (németországi gyár(ak)ba vitték őket tovább kényszermunkára).</p>		<p>3.sz. melléklet_Térkép</p>

4 női sors

Multimédiás oktatási anyag

	<p>A diákok párban kövessék (jelöljék) a 3.sz. melléklet_Térképen az utat, amit a túlélőknek be kellett járni:</p> <p>Mike Terézia: Bajánsenye - Nagykanizsa - Auschwitz-Birkenau - Ravensbrück - Malchow</p> <p>Pauk Anna: Nagykanizsa - Auschwitz-Birkenau - Gelsenkirchen - Sömmerda - Altenburg - Reinholzheim</p> <p>Lukács Klára: Nagykanizsa - Auschwitz-Birkenau - Gelsenkirchen - Essen - Bergen-Belsen</p> <p>Klutsik Olga: Beregszász - Auschwitz-Birkenau - Gelsenkirchen - Sömmerda - Glachau</p>	Pármunka	
	<p>A videóklipeket (<i>4. klip_Mike T_Klutsik O_Auschwitz</i>) meghallgatva és a szöveget (<i>3. szöveg_Pauk A_Auschwitz-Birkenau</i>) elolvasva a diákok gyűjtsék össze és fogalmazzák meg, hogy a túlélőknek a megpróbáltatás és a megaláztatás milyen formáival kellett szembenézni a lágerben vagy munkatáborba szállítás során. A feladathoz használják a 4.feladatlapot (Venn diagram).</p>	Pármunka	<p><i>4. klip Mike T_Klutsik O_Auschwitz</i> <i>3. szöveg_Pauk A_Auschwitz-Birkenau</i></p> <p>4.feladatlap (Venn diagram)</p>
II/b - Túlélés			
5 p	<p>Előzetes tanári kérdés:</p> <p>Milyen tényezők szükségesek a túléléshez / segíthetnek a túlélésben? (fizikai, lelki, szellemi, stb.)</p>	Frontális megbeszélés	Tanár a táblára írja a diákok javaslatait
10 p	<p>A szöveg (<i>4.szöveg_Pauk A_Túlélés</i>) és a videóinterjúk (<i>5. klip_Mike T_Klutsik O_Túlélés</i>) alapján a diákok gyűjtsék ki, hogy a túlélők számára mi jelenthette a túlélést és miért? Mi segíthetett a túlélésben? Azt is nevezzék meg, hogy fizikai, lelki, szellemi segítség volt-e. A feladathoz használják az 5. feladatlapot (Túlélés).</p> <p>Pl.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bekezdés - elfoglaltság, "kreativitás" 2. bekezdés - ének, vallás 	Pármunka	<p><i>5. klip_Mike T_Klutsik O_Túlélés - előbb a klip 4.szöveg_Pauk A_Túlélés</i></p> <p>5. feladatlap (Túlélés)</p>

4 női sors

Multimédiás oktatási anyag

	<p>3. bekezdés - társaság, család 4. bekezdés - írás, alkotás, irodalom</p> <p>Tanári kérdés (szimpla órás feldolgozás esetén lehet otthoni feladat):</p> <p>Hogyan viszonyul mindez ahhoz, ahogyan az elkövetők látták őket/bántak velük?</p>	Frontális megbeszélés	Térjünk vissza a táblaképhez: hogy viszonyult mindez a diákok javaslataihoz?
<p>3. óra</p> <p>III.rész - Felszabadulás, Hazatérés</p>			
5 p	<p>A diákok készítsenek gondolattérképet arról, hogy mi jut eszükbe a “felszabadulás” és a “hazatérés” kifejezésekről?</p> <p>Beszélgük meg, amit a diákok összegyűjtöttek.</p>	Csoportmunka	Írjuk a táblára a diákok javaslatait
15 p	<p>A diákok elolvassák a Felszabadulás témához kapcsolódó két szövegrészletet, (<i>5.szöveg_ Pauk A_Lukács K _Felszabadulás_Hazatérés</i>) és meghallgatják a videóklip-sorozatot (<i>6. klip_Klutsik O_Lukács K_Mike T_Hazatérés</i>) majd a 6. feladatlapon (Felszabadulás, Hazatérés) az egyes szövegrészletekhez és klipekhez egy-egy kifejezést, érzést (az interjúalany részéről) és felmerülő kérdést társítanak vagy gondolatot fogalmaznak meg.</p> <p>Párokban vagy osztálykeretben összevetik válaszaikat korábbi - a gondolattérképen rögzített - saját gondolataikkal, érzéseikkel. Megfigyelik és lejegyzik, hogy milyen hasonlóságokat és eltéréseket találnak saját gondolataik és aközött, ahogy a túlélők viszonyulnak a felszabaduláshoz és a hazatéréshez.</p> <p>Tanári segítő kérdés: Milyen ellentmondás feszül a “felszabadulás” szó általános jelentése és értelmezése, valamint a szövegben/videórészletekben olvasható/hallható interpretációkban?</p>	<p>Önálló munka</p> <p>Frontális megbeszélés vagy Pármunka</p>	<p><i>5.szöveg_ Pauk A_Lukács K Felszabadulás_Hazatérés</i></p> <p><i>6. klip Klutsik O Lukács K_Mike T_Hazatérés</i></p> <p>6.feladatlapon (Felszabadulás, Hazatérés)</p>

4 női sors

Multimédiás oktatási anyag

10p	<p>Reflexió: A diákok rövid, maximum 3 mondatos reflexiót írnak arról, mivel magyaráznák, hogy a visszatérők gyakran ellenséges fogadtatásban részesültek!</p> <p>Feladatvariáció: Tanári kérdés: Mivel magyarázod, hogy a visszatérők gyakran ellenséges fogadtatásban részesültek?</p>	<p>Önálló munka</p> <p>Frontális megbeszélés</p>	füzet
10p	<p>A diákok meghallgatják a <i>7.klip_Lukács K_Mike T_Üzenet</i> videóklipet és kiválasztanak egy-egy, számukra legfontosabb gondolatot az egyes klipekből. Ezt a feladatot nem kell megosztaniuk társaikkal.</p> <p>Reflexió A teljes munkafolyamatra visszatekintve reflektáljanak a megismert történetekre, folyamatokra egy rövid, max. 140 karakter hosszúságú "Twitter" üzenetben. Az "üzenetekhez" használhatnak Post-it-et, melyeket aztán a táblán lehet összegyűjteni, vagy csomagolópapírra is írhatják gondolataikat, sőt valódi Twitter-üzenetet is küldhetnek.</p>	Önálló munka	<p><i>7.klip_Lukács K_Mike T_Üzenet</i></p> <p>füzet</p> <p>Post-it; csomagolópapír; stb.</p>